

Naročnina

znaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna štev. 1 Din.

UREDNIŠTVO — UPRAVA:
pri g. Jos. Benko v M. Soboti.
telefon številka 8.

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo.

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani: cela stran 800
Din, pol strani 400 Din. — Cena
malim oglašom do 30 besed 15 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglaš 15%, dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.

UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo.

IV. LETO

Murska Sobota, 8. avgusta 1937.

ŠTEV. 32.

Za boljšo ceno

Težnja gotovih gospodarskih krogov je dvigati cene vsem kmetiskim produktom. V tem delu so našli oporo tako na merodajnih mestih, kakor tudi pri posameznih slojih naroda, ker se posameznik in tudi celokupnost zavedata, da je dvig njih blagostanja ne le odvisen od njih samih, temveč od kmetijstva, ki je gonilna sila vsemu našemu gospodarskemu življenju. Enostranska rešitev gospodarskih nadlog bi mogoče prinesla trenutno izboljšanje temu ali onemu sloju, a bil bi le pesek v oči ter bi že v naslednjem trenutku vidli pred seboj novo brezno, nove nadloge in občutili bremena, ki bi bila težja od prejšnjih. S tem pa še ni rečeno, da je delo za naše gospodarsko izboljšanje naloga le naših vodilnih gospodarskih krogov in da so vsi drugi le za to tukaj, da to delo nadzirajo in z prekrižanimi rokami čakajo, da jim sadovi prilete na mizo. Dolžnost vsakega posameznika je, da pri tem delu pomaga, ne z besedami temveč z dejanji, zavedajoč se, da je uspeh posameznika v dobrobit celokupnosti, od katere imajo zopet poedinci koristi.

Časi, ko je kmet z lahkoto prodajal svoje pridelke, in toliko izkupil, kolikor je rabil za svoje in svojcev življenje, je že daleč za nami. Takrat je bilo lahko: vse, kar si pridelal, je našlo kupce, če ne doma, pa onstran meje. Vsak je strmel za tem, da je čim več pridelal ter je bila na prvem mestu količina, potem šele kakovost. V zadnjih letih pa se je to do temeljev spremenilo. Inozemska tržišča, od katerih smo postajali vedno bolj odvisni, so zahtevali izbrano blago. Narodi, ki so bili na to pripravljeni, so njih željam lahko ugodili ter so brez velikih težav izpodrinili svoje nekdanje konkurente na svetovnih tržiščih. A z doseženim še niso zadovoljni. Započeto delo nadaljujejo z podvojeno vnemo, ker se dobro zavedajo, da jim drugi sledijo za petami in so jih celo že dohiteli. Na ta način se je začel nov konkurenčni boj za inozemska tržišča in zmagal bo tisti, ki bo znal pridelati, oziroma vzgojiti boljše blago. In naša država, ki je poljedelskega značaja, krepko

posega v to borbo. Na kmetu samem pa je, ali se bo končala z zmago, od katere bo imel sam največje koristi.

Poleg žita kupuje inozemstvo od nas še največ živine. Zadnja leta so vcepila našemu kmetu spoznanje, kolike vrednosti je, če ima v hlevu prvovrstno živino. Slabo blago niti doma ne gre v prodaj, kaj še le drugod. Cena živine, ki je bila še pred kratkem kaj nizka, je do danes že visoko narasla. N. pr.: 600 kg težkega bika že z lahkoto prodaj po 6 Din kg, seveda dobro blago. In če pogledamo na živinske sejme, vidimo kako silijo kupci, mesarji in prekupčevalci za dobro živino, čeprav zahteva kmet več, kot je dnevna cena. Tako je tudi prav. Lepo živino lahko vzgojiš samo z trudom in vsako tako delo mora biti pošteno plačano. Posestnik pa, ki ima slabo živino, a jo mora sicer krmiti in oskrbovati, kot najboljšo vrsto, ko jo pa hoče prodati, pa ne najde pravega kupca. Slabega blaga se vsakdo izogiba. In kaj napravi takšen kmet? Ker rabi denar in ker hoče živinče na vsak način prodati, popušča vedno bolj v ceni, dokler ne spravi blago v denar. Na ta način ni oškodovan le sebe, temveč vse prodajalce, zlasti ker prekupčevalci njegov položaj radi izkoristijo.

Letos zopet obstoja nevarnost, da bo naša živina v rasti zaostala in postala manj vredna, ker so vode uničile mnogo krme. Tako število glav, kot v časih, ko je bilo dovolj krme na razpolago, ne bo smel prezimiti letos. Omejiti se bo moral na toliko, kolikor bo mogel preko zime zadosti prehraniti. Če se pa na to ne bo oziral, bo njegova živina spomladi

manj vredna, vsled česar jo bo zelo težko prodal. Samo ob sebi je razumljivo, da bo vsled tega trpel tudi novi zarod, ki se ne bo mogel dobro razvijati, ker bo rasel v skrajno slabih prehranjevalnih razmerah.

Prvovrstne živine naši pokrajini primanjkuje, zato nas inozemski trgovci le redkokdaj obiščejo. Le takrat prihajajo k nam, ko drugod primanjkuje prvovrstnega blaga, nakupi nekaj vagonov in zopet izgine vsaka sled za njim. Ali naj bomo vedno le na take „slučaje“ čakali? Naj še v bodoče stojimo ob strani ker nismo zmožni konkurence? Ni to ogromna škoda, ki nam razjeda temelje našega gospodarskega življenja? Ali mogoče nimamo pogojev in nismo sposobni, da bi se postavili v prve vrste naprednega kmetijstva?

Le malo pomislimo in niti eno izmed stavljenih vprašanj ne bomo mogli zanikati. Kje je jedro zla? Zavedajmo se, da je dolžnost nas vseh, da delamo na izboljšanju pasme. Kmet naj kupuje za rejo najboljše kar se mu nudi. Če je pri tem plačal kaj več, mu naj ne bo žal. Z visokimi obrestmi mu bo vrnjena izdana vsota, ko bo prvovrstno živinče z lahkoto prodal, z najvišjo dnevno ceno. Naše gospodarske organizacije in naprednejši kmetje naj v tem smislu uče in navajajo druge posestnike. Uspeh takega dela prav gotovo ne izostane. Naša pokrajina ima vse pogoje, da se v njej vzgoje prav dobro plemenske in užitne živali. Odvisno je le od nas, da bomo z umnim gospodarstvom dosegli, da bo postala naša živinoreja bolj dobičkanosna kot doslej.

POLITIKA

Pred dnevi je prispel v Ljubljano na svojem povratku iz inozemstva, romunski kralj Karol II. Na postaji so ga sprejeli najvišji predstavniki oblasti z g. banom na čelu. Iz Ljubljane je visoki gost odpotoval na grad Brdo pri Kranju na obisk Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu, ki se tamkaj mudi na počitnicah.

O konkordatu je predsednik vlade dr. Stojadinović izjavil sledeče: „Borba za konkordat je bila težka, ker se je bilo treba boriti proti dvema opasni-

ma nasprotnikoma, katerih se ena imenuje zabloda, drugi pa strast. Velika zabloda je bila domneva, da bo po sporazumu s katoliško cerkvijo v čemerkoli oškodovana ali podrejena srbska pravoslavna cerkev. Tega jaz ne bi dovolil in sploh ne bi bilo mogoče. Strast naših političnih nasprotnikov, zapeljani po mržnji proti vladi, ki ji predsedujem, je namenoma jčila to zablodo in hote izpremenila sveti hram božji v areno politične borbe.“

Švedski princ Karl Bernadotte si je s svojo ženo in s svojim spremstvom pred dnevi ogledal Zagreb.

Prejšnji petek je bil končan prihovski proces, o katerem smo zadnjič poročali. Šest obtožencev je bilo oproščenih, dvanajst pogojno, a trije so bili brezpogojno obsojeni. Med njimi je tudi Dugina, ki je priznal, da je zabodel akademika Dolinarja ter je za to dobil 3 leta ječe.

Hrvati se pripravljajo, da čim svečanejšje proslavijo obletnico smrti Stjepana Radića. Ta obletnica pade na nedeljo 8. avgusta. V vseh hrvatskih župnih cerkvah se bodo brale maše zadušnice. Zaukazano je, da morajo izvesti vse hrvatske hiše črne zastave. Naslednjega dne bodo spominke svečanosti.

Francoski list je o borbi okrog konkordata, ki ga je sklenila naša država, napisal sledeče: „Verski spori so nevarnejši za države, ki imajo več ver v svojih mejah, posebno pa je treba v Jugoslaviji izogniti se vsemu, kar bi lahko dovedlo do odkritega nasprotja med srbskim pravoslavljem in hrvatskim in slovenskim katolicizmom. Kajti jasno je, da se morajo vsi, tudi muslimanska manjšina, čutiti varne glede svojih pravic v okviru zedinjene kraljevine.“

Popolno strankarsko politično zatišje je nastalo v Beogradu in tudi v ostali državi radi parlamentarnih počitnic. Ne prirejajo se shodi in ne manjši politični sestanki. Posebno v zadnjih dneh so bili vsi shodi v pravoslavni pokrajini odpovedani radi patriarhove smrti. Le zemljoradniki dunavske banovine so imeli manjšo konferenco.

Na velikem zborovanju ob priliki odkritja spomenika pokojnima bratoma Radićema, je neki hrvaški politik rekel sledeče: „Naj bo to komu prav ali ne, hrvatski narod ne bo popustil v svojih zahtevah. Prej se bo sonce obrnilo in prej bo Sava tekla proti Sloveniji, kakor pa hrvatski narod popustil.“

Slovenski mačkovci, katerim načelujeta dr. Lončar iz Ljubljane ter dr. Dobovišek iz Celja, nameravajo že sredi avgusta izdati svoj lastni list. Imenoval se bo „Slovenska vas“, ter bo zaenkrat izhajal vsakih štirinajst dni. Temu časopisu pa se napoveduje še nova huda konkurenca, ker bodo v kratkem začeli izdajati svoj poseben list tudi simpatizerji dr. Mačka in njegove politike v Kranju in okolici.

Ob navzočnosti predsednika vlade ter drugih visokih osebnosti je bila v nedeljo slovesno otvorjena

tvornica aluminija v Lozovcu blizu Drniša, kar znači velik korak k osamosvojitvi našega gospodarstva. Zaenkrat bo tvornica proizvajala na leto 1000 ton aluminija. Ker znaša domača potreba 750 ton, bo mogoče nekaj aluminija še izvažati. V vsej Evropi je šele 18 tvornic aluminija.

Finančno ministrstvo je izdelalo pravilnik o plačevanju doklad za knetijske zbornice.

V Nemčiji že nekaj let obstoja takozvana avstrijska legija, katero pa sedaj nameravajo razpustiti. Število avstrijskih narodnih socialistov, ki žive v Nemčiji, znaša okrog 30 000, ki pa niso mogli vsi dobiti zaposlitve. Mnogi se bi radi vrnili v Avstrijo. Avstrijske oblasti jim bodo dovolile vrnitev le pod pogojem, da se bodo javili sodišču, ki pa bo proti njim postopalo zelo širokogrudno.

Italjani se zelo trudijo, da bi se pobotali z Angleži in da bi z njimi sklenili politično zvezo. Uvod v ta pogajanja bi moralo biti angleško priznanje italijanske Abesinije, kar pa je precej trd oreh za Angleže, saj bi bilo to javno priznanje zgrešene angleške zunanje politike v zadnji dobi, ki ima na vesti razpad afriškega cesarstva.

Ruski diktator Stalin pripravlja baje čisto nov režim, ki ne bo nekapitalističen in ne komunističen. S to srednjo potjo namerava pripraviti tla za novo sovjetsko ustavo. Prej pa še namerava uničiti vse svoje nasprotnike ter postaviti na vodilna mesta ljudi, ki mu bodo slepo pokorni.

Iz Romunije prihaja vznemirljivo poročilo, da se Rusija pripravlja na vojaško akcijo na Daljnem vzhodu. Baje se tamkaj že zbirajo številne ruske čete, ki so pripravljene za bojevanje.

Kitajci se še niso odločili za vojno z Japonci, kljub temu pa se vrše boji na Daljnem vzhodu. Spočetka so imeli Kitajci v bojih nekaj uspehov, ki jim pa niso nič koristili zaradi izdajstva dveh generalov, ki sta prestopila na japonsko stran. S tem je bila zapečaten usoda nekdanjega glavnega mesta Pekinga.

Japonci so povzročili v kitajskem mestu Tjencinu pravo krvoprelitje. Najprej je japonsko letalstvo in težka artiljerija obstreljevala in bombardirala tako, da sta ulico za ulico in hišo za hišo uničevali. Po ulicah so ležali mrličji kar na kupe. Toda to še ni bilo zadosti. Ko so bombe in granate vse steptale v prah in razvaline, je japonsko vojaštvo vkorakalo v mesto. Japonci so zažgali še tiste hiše, ki so ostale pokoncu, nato pa so s strojnimi in puškami streljali za zadnjimi begunci, ki so bežali iz kraja razdejanja v temno noč. Sodijo, da bo ta krvava noč zlomila potrpežljivost Kitajcem in da se bo ves narod dvignil proti pohlepni Japonski.

**Oglašajte
v „Murski Krajini“!**

Pogreb patriarha Varnave.

Prejšnji četrtek so z velikimi svečanostmi in ob velikanski udeležbi ljudstva pokopali pokojnega poglavarja srbske pravoslavne cerkve. Pokop se je izvršil natančno po prej določenem programu. V sprevedu so nosili samo trnjev venec srbske pravoslavne cerkve in vence članov kraljevske rodbine. Med njimi je bil srebrni venec Nj. Vel. kralja. Vse druge vence so takoj prenesli v svetosavsko cerkev, kjer je shranjeno patriarhovo truplo. Določeni so bili samo štirje govorniki. Poleg beograjskega župana Ilića, predsednika Nar. odbr. Trifunovića sta govorila še romunski in albanski pravoslavni škof. Vse pogrebne svečanosti so trajale 4. ure. Noben poslanec, ki je glasoval za konkordat, ni bil povabljen k pogrebu in so se ga udeležili le poslanci i senatorji opozicije. Mir ni bil nikjer moten.

DOMAČE VESTI

Murska Sobota:

— **Preteča katastrofa.** Deževje zadnjih dni, posebno pa nali v noči od nedelje na ponedeljek nam je skoraj zopet pripravilo obupne dneve, ki so nam vsem še v živem spominu od poplavne katastrofe pred leti, ki je uničevala naše mesto. V ponedeljek v jutranjih urah je zadonel po ulicah požarni rog, ki je dal slutiti največjo nevarnost. Preplašeno prebivalstvo se je zbiralo na poplavljenih ulicah, ki so bile na nekaterih krajih sploh neprehodne, saj je ponekod segala voda do gležnjev. V upravičeni skrbi so ljudje hiteli k ledavskemu mostu, kjer se je nudi obupen pogled. Umazano valovje narasle Ledave je seglo prav do mostne odprtine. Obstojala je največja nevarnost, da bi pri nadaljnjem porastu bil resno ogrožen šele pred kratkem sezidani betonski most. V veliki nevarnosti pa je bila tudi Mala Kaniža, saj se je voda že nevarno vpenjala do roba obrambnega nasipa. Posebno pa se je voda razdijala po okoliških travnikih in njivah, kjer je ponekod stala do pol metra visoko. Povzročeno škodo, ki bo brezdvomno velika, se bo šele lahko ocenila, ko bo odtekla voda. Da je pa v mestu voda zalila nekatere postranske ulice, ter silila v dvorišča in vrtove, pa je deloma krivo tudi to, ker se polaga vse premalo pažnje na obcestne jarke, ter se jih čisti šele takrat, ko že voda radi raznih navlak zastaja in se razliva po pešpotih in cestah. V interesu vsakega hišnega posestnika je, da si sam, vsaj pred hišo uredi odvodni jarek, da ne bo pozneje preklinjanja in obupnih tožb.

Premovanje rodovniške živine v letu 1937

Kralj. banska uprava priredi letos s sodelovanjem Zveze selekcijskih društev premovanja rodovniške živine pri sledečih društvih in po sledečem sporedu:

Dne 23. avgusta v Nedelici in Turnišču, 24. avgusta Lakoš Kapca, 25. avgusta v Veržaju, 1. septembra v Puconcih, 2. septembra v Markovcih, 3. septembra v Pertočih in 4. sept. v Martjancih.

Društveni odbori in člani navedenih selekcijskih organizacij naj poskrbijo, da bo prignana na premovanje vsa rodovniška živina, kajti namen teh premovanj je, da se javno pregleda in oceni kakovost vseh rodovniških živali, kakor tudi ta, da se ugotovi uspeh in napredek delovanja teh društev v zadnjih treh letih, to je od zadnjega premovanja, odnosno od takrat, ko je bilo društvo ustanovljeno. Na te prireditve so vabljeni vsi, ki se zanimajo za selekcijsko delo in za napredek živinoreje v našem pašemskem okolišu.

Prireditelji, ki bodo tokrat prvič stopili pred najširšo javnost, se za ta dan vsestransko pripravljajo, ker hočejo, da bi vsakdo, ki bo obiskal njih zabavo, prišel na svoj račun in odnesel od prireditve najlepše spomine. Zabava, ki se bo nudila občinstvu, je kaj pestra. Poleg plesa in prvovrstne godbe čaka obiskovalce mnogo presenečenj. Povdariti pa moramo, da je del čistega dobička nedeljske prireditve namenjen tukajšnjemu Rdečemu križu, zato je dolžnost nas vseh, da pohitimo v nedeljo k Černjaviču in da damo s svojo prisotnostjo in skromno vstopnino, moralno oporo našim železničarjem, ki so se postavili v službo človekoljubni organizaciji.

Oglašajte v „Murski Krajini“!

— Plk insektov Vam ublaži dobro znani Tschamba Fil. Glavno zastopstvo Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova ul. 5.

Puconci

— **Novo farno gospodarsko poslopje** je že popolnoma zgotovljeno ter že v uporabi. Staro poslopje ob cesti je končne odstranjeno ter daje vsemu okolišu lepše lice. — **Železobetonska ograja** pred cerkvenim parkom, na glavnem trgu, se podaljšava in sicer iz velikodušnih prispevkov farnega ženskega društva.

— **Mlatitev gre že h koncu**, ni pa prav nič veselja, kakor je to bilo druge leta. Pridelek je namreč slab, posebno kar se tiče rži. Na križe sicer napreden kmet ne daje, ker so snopi lahko majhni ali veliki, računati se mora torej na orale ali hektare, pri čem pa smo prišli na slabe račune ter do zaključka, da kmet ne le da nemore izrabiti konjunktore pri živinoreji temveč je letos tudi potrjena nerentabilnost pri žitaricah še bolj kot druga leta. V naši občini je povprečni pridelek žitaric na enem hektarju in sicer: pšenica 900 kg, rž 750 kg, oves 700 kg in ječmen 800 kg. To so številke, katere kmeta nikakor ne vzpodbujajo niti ne tolažijo, čeravno so cene žitaric momentno dobre. Kaj pomaga dobra cena, če ni pridelka!

— **Na železniški postaji** smo dobili končno definitivno nastavljenega postajevođe, v osebi g. Gomilška,

19. 9. 1937. 7 KOLES - na tomboli v M. Soboti

ki je bil premeščen iz Gornje Radgone. Imenovani je družinski oče, ki ima vsled tega sigurno interes za tako postajo, že radi šolanja otrok in ker je postaja za tako družino prikladna.

Gornja Radgona:

— **Za nujno spremembo voznega reda.** Tujsko prometno in olepševalno društvo Gornja Radgona je nedavno na svoji seji razpravljalo o nujni spremembi voznega reda, ki je stopil v veljavo dne 22. majnika t. l. Ta vozni red namreč niti najmanj ne ustreza težnjam in potrebam obmejnega prebivalstva, v kolikor se tiče odhoda vlakov iz Gornje Radgone. Prvi vlak odhaja iz Gor. Radgone rano zjutraj ob 5.05 uri, ki ima zvezo z glavno progo proti Ormožu, nato pa odhaja prihodnji vlak, ki ima zvezo proti Ormožu in Murski Soboti šele po presledku celih 9 ur 48 minut, ob 14.53 uri. Dopoldne vozi sicer še en vlak iz Gor. Radgone z odhodom ob 11.32 uri, ki pa nima splošne zveze naprej in morajo vsi potniki, ki potujejo s tem vlakom, čakati navadno v Ljutomeru na prihod popoldanskega vlaka. Če pa bi ta vlak odhajal iz Gor. Radgone mesto ob 11.32 za 1 uro in 9 minut poprej, torej ob 10.23 uri s prihodom v Ljutomer ob 11.04 uri, bi imel najlepšo zvezo v smeri proti Ormožu, ker odhaja iz Ljutomera soboški vlak ob 11.05 uri s prihodom v Ormož ob 12.14 ter ima tamkaj priključek na osebni vlak ob 12.45 in brzovlak ob 13.25 v smeri proti Mariboru, Celju in Ljubljani. Ta malenkostna sprememba, za katero se borijo tuk. lokalni činitelji, bi prav gotovo ne povzročila železniški upravi prav nikakih težkoč, pa tudi ne stroškov, med tem, ko bi bilo obmejnemu prebivalstvu ob tej progi znatno ustrezno in brezdvomno bi bila tudi frekvenca mnogo večja, ker bi se dopoldanskega vlaka z odhodom iz Gor. Radgone ob 10.23, radi izredno ugodne zveze z glavno progo, posluževalo mnogo potnikov.

— **Sokolsko društvo Gor. Radgona** naproša vse okoliške edinice Murskega in Prekmurskega sok. okrožja, da ne prireajo na dan 12. septembra t. l. nikakih prireditev ter s svojo številno udeležbo podprejo javni telovadni nastop, ki ga priredi tadan Mursko okrožje v Gornji Radgoni. Vse edinice se nadalje naprošajo, da prijavijo svojo udeležbo in sodelovanje pri tem nastopu načelnistvu Sokolskega društva Gornja Radgona. Sokoli, sokolice pohitite dne 12. septembra v obmejno G. Radgono. Zdravo!

— **Osebnosti.** Poročili so se: gdč. Zofka Lužar, učiteljica in nač. sok. četi Radenci z g. Kulčer Ivanom, želez. uradnikom v G. Radgoni, nadalje gdč. Milena Kurbus, učiteljica in blagajnica sokolske čete v Radencih z g. Jankotom Jurkovič, juristom in posestnikom v Turjancih ter gdč. Bogumila Sabadin, učiteljica in nač. So-

kolskega društva Krizevci pri Ljutomeru z g. Prelog Ivanom, ekonom grajščinskega posestva Kunej v Gornji Radgoni. Odličnim sokolskim parom iskreno čestitamo!

DOPISI:

— **Tombola.** V nedeljo 29. avgusta t. l. bo imela prostovoljna gasilska četa v Pečarovcih (pri Sv. Sebeščani) javno tombolo z različnimi lepimi dobrotami, med katerimi je prvi dobiček 1000 Din. Karte samo po 2 Din. Kdor hoče dobiti za 2 dinarja enega „Jurja“, naj le pride.

— **Razstava slovenske mladinske knjige v Ljubljani.** Ob priliki II. vseslovenskega pedološkega kongresa v Ljubljani, ki se bo vršil v dneh 26., 27. in 28. avgusta t. l. priredi Mladinska matica razstavo slovenske povojne mladinske književnosti. V poštev pridejo vse mladinske knjige (brez šolskih) in listi od 1918. leta dalje. Žaložništva so naprošena, da pošljejo po možnosti vse mladinske knjige in revije, ki so jih izdajala od zedinjenja pa do danes na naslov Mladinske matice v Ljubljani, Frančiškanska ul. 6/1, kjer se dobijo tudi vsa potrebna podrobnejša pojasnila.

— **Rogaševci.** Pred dnevi je divjala v naši kotlini huda nevihta. Vihar in dež so povzročili na polju in travnikih ogromno škodo. Voda je prihrumela iz gričevja v taki množini, da je rodovitno polje in travnike hipoma poplavlila in uničila vso otavo, ki ne bo več uporabna za krmo. Po nekaterih krajih je deroča voda tako silno razruvala poti, da se bo moralo za več tednov ustaviti vsak vozovni promet. Najhujše so prizadeti posestniki v Gerlincih in Fikšincih, kjer je neurje in nagel dotok vode naplavila ponekod cele kupe gramoza in blata. Žalostno gledajo ljudje v teh krajih na razdejanje. Dobro obetajoči pridelki, posebno sadje je neurje uničilo. Prebivalci teh krajev gledajo s skrbjo v bodočnost in se upravičeno bojijo grozeče bede.

— **Veščica.** Društva fantov in deklet je minulo nedeljo popoldne priredilo pri nas nagradno tekmo v košnji, ki je dobro izpadla. Tovrstna prireditev je privabila precejšnje število gledalcev, posebno iz kmetijskega stanu. Z povorko in godbo na čelu so dospeli na določeni travnik, kjer se je po govorih, začela nagradna košnja. Ocenjevalna komisija je določila 4 nagrade, ki so bile najboljše koscem razdeljene in katerih imena bomo priobčili prihodnjič.

— **Lendava.** Kakor povsod drugod po Prekmurju, je tudi pri nas in v naši okolici divjala huda ura. Silen nalliv je uničil vsa polja, ki so toliko obetala, vse vinograde in sadovnjake. V trenutku so potoki prestopili bregove in voda je zalila vse daleč na okrog. Vsi mostovi med Murskim Središčem in Čakovcem ter Murskim Središčem in Sv. Martinom so porušeni. Železniška proga je v bližini Murskega Središča razrušena in trenutno je promet prekinjen, kar pa bo trpelo le malo časa. Poplava je v mestu

odnesla tudi neko deklico, ki jo še niso našli. Med besnenjem viharja je strela treščila v neko kmečko hišo v Drahomincih ter pri tem ožgala dva otroka. Povzročena škoda po neurju je velika. Vso razdejanje, ki jo je povzročila poplava, pa bo vidna šele v nekaj dneh, ko bodo vode odtekale. Težko prizadetemu prebivalstvu bodo morale priskočiti oblastva na pomoč.

— **Medmurje.** Iz dnevnih časopisov posnemamo o zadnjem neurju, ki je tudi v naših krajih povzročilo silno škodo, sledečo vest: Iz Čakovca poročajo, da je zaradi silnega ponočnega naliva Trnava prestopila bregove in se razlila po mestu. V treh glavnih ulicah je segala voda meter visoko. Na več krajih so morali klicati na pomoč gasilce. Največ škode je voda napravila po trgovinah in kavarnah. V Čakovcu so morali zaradi poplave izprazniti 50 hiš. O sličnih katastrofah poročajo tudi iz drugih hrvaških krajev, posebno iz mesteca Samobora pri Zagrebu, kjer je voda dosegla na glavnem trgu višino poldruga metra.

— **Selo.** Dne 15. avgusta ob 10. uri se bo pri nas vršila evang. služba božja, ob kateri priliki se bo ob sodelovanju dveh duhovnikov blagoslovil žalni prapor domače prostovoljne gasilske čete. Po končani božji službi bo veselica, ki jo priredi gasilska četa v lastni režiji.

SOKOL

Sokolska moč.

Za skupščino saveza SKJ je bil izdelan zanimiv pregled o gibanju članstva v sokolskih organizacijah. Po teh podatkih za preteklo leto so bile v savezu SKJ včlanjenih delovnih 1803 sokolske edinice, izmed katerih je bilo 791 sokolskih društev ter 1012 selskih sokolskih čet. Razen teh je obstajalo še 87 sokolskih društev in 417 selskih sokolskih čet, ki iz raznih razlogov posebnega in splošnega značaja niso mogle razviti svojega dela.

Ako se upošteva samo delovne sokolske enote, je razvidno, da le bilo v njih 168.716 odraslih članov in sicer 144.765 moških ter 23.951 žensk. Naraščaja je bilo 29.610 in sicer 20.523 moškega ter 9.087 ženskega, sokolske dece pa 79.911 in sicer 44.829 moške ter 35.082 ženske. Vsega aktivnega sokolskega članstva je bilo torej 278.237.

Zanimiv je pregled sokolskega članstva po poklicu. Iz podrobnih statističnih podatkov je razvidno, da v savezu Sokola kraljevine Jugoslavije ne prestando naraščati število kmetov in delavcev, dočim je v zadnjem času padlo število trgovcev, učiteljev in profesorjev, zlasti pa število državnih uslužbencev.

V sokolski organizaciji je med odraslimi člani največ kmetov in sicer 48.864, zatem državnih uslužbencev 21.782, obrtnikov 21.532, delavcev 13.780, učiteljev in profesorjev 13.403, zasebnih uslužbencev 11.939, trgovcev 11.600, dijakov 5.696, vojaških oseb 4.782, zdravnikov in lekarnarjev 2.470 odvetnikov in duhovnikov 1.237, po-

morščakov in ribičev 1.148, iz ostalih poklicev pa 9.401.

Čisto imetje vseh sokolskih enot znaša po odoisu vseh dolgov 88.5 milijona dinarjev. Od te vsote spada 70 milijonov dinarjev na vrednost sokolskih domov.

DOSPILI SO NAJNOVEJŠI
VELIKI JESENSKI IN ZIMSKI

MODNI JOURNAL

DOBIJO SE V KNJIGARNI
HAHN I. M. SOBOTA

Gospodarski drobiž

Bombaž pridelujemo tudi v naši državi, posebno v južni Srbiji, v okolici Djevdjelije. Površina z bombažem obdelane zemlje znaša 500 ha. Povprečni pridelek za ha se ceni na 1000 kg. To se pravi, da bodo samo v djevdjelijskem srezu pridelali letos do pol milijona kilogramov sirovega bombaža.

V Beograd bo prispela nemška delagacija, ki se bo pogajala za nakup jugoslovenskih vin. Z Nemci se bo sestalo več uglednih jugoslovenskih vinarjev in vinogradnikov. V poštev bi prišla v prvi vrsti vina prihodnje letine in le v manjši meri stara vina. Za izvoz vina v Nemčijo se posebno zanimajo vinogradniki dunavske banovine. Pogodbo z Nemci bo lahko doseči, ker obetajo vinogradi letos po večini odličen pridelek.

Pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kneza namestnika Pavla bo 11. in 12. septembra velika razstava konj v Beogradu. Krediti za potrebna dela na dirkališču pri Carevi Čupriji so že zagotovljeni ter se je tudi že pričela izbira posameznih konj za razstavo po posameznih banovinah. To bo prva razstava konj iz vse države po rasah in iz vseh krajev. Pričakuje se z velikim zanimanjem, ker bo pokazala, s kakšnim konjskim materialom razpolagamo v naši državi.

Romunija je izvozila v prvih petih mesecih letošnjega leta 99.000 vagonov žita. Lani je v istem razdobju prodala inozemstvu le 41.000 vagonov žita.

Med Madžarsko in Romunijo je bil slednjič sklenjen trgovinski sporazum. Po tej pogodbi bodo Madžari pošiljali v Romunijo železno rudo, a od Romunov bodo kupovali les in petrolej.

Užitne gobe plačujejo letos 1 do 1.50 din kg a posušene pa po 30 Din za kg. Gobe se kupuje predvsem za domačo potrošnjo, mnogo se pa tudi izvažajo v Francijo in Ameriko.

V Šibeniku stane liter vina, v majhnih krčmah, do 3.50 din. Pravi raj za vinopivce!

8000 komadov debelih svinj smo prejšnji mesec izvozili v Italijo. Italjani so plačali po 4 lire za 1 kg.

Delavec v Ameriki, ki je tamkaj že dalje časa zaposlen, zasluži na teden po 50 dalarjev. Kljub temu, da je življenje tamkaj mnogo dražje, kot pri nas, si štedljiv delavec lahko nekaj prihrani. V splošnem so se razmere

za našega delovnega človeka, po kritičnih letih znatno boljše.

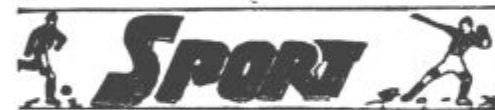
Vlada misli povečati plače državnim nameščencem. Take vesti se čujejo iz vladne strani. Nekatera privatna podjetja v Zagrebu so svojim nameščencem že zvišali plače, radi višjih cen.

Slovenci iz Gorice, okrog 50 družin, ki so jim Italjani onemogočili življenje v njih rojstnem kraju, so se naselili v okolici Banjaluke. Svoja mala posestva so si krasno uredili ter vzgojili posebno lepe breskve in vinsko trto.

GASILSTVO:

Kupšinci. Pod vodstvom člana župne uprave g. Celec Ferda, se bodo pri nas dne 8. t. m. vršile gasilske vaje pri katerih bodo sodelovale 4 gasilske čete. Prostor za vaje je pri nas zelo prikladen, radi česar obeta izpeljava vaj nuditi gledalcem dovolj prilike. Po vajah bo v gostilni g. Kučan Pavla prosta zabava.

Krog. Za proslavo 10 letnega jubileja, ki se bo vršila 8. avgusta t. l. ob 14. uri, se naši gasilci pridno pripravljajo. Ne pozabite nas ta dan obiskati, zabave pa tudi svežih rib bo dovolj.

ČŠK: Mura 5:3 (3:2)

Revanšna tekma med gornjima kluboma je prinesla ostro ter do zadnje minute napeto borbo. Zmagali so srečnejši gostje, ki so izrabili okolnost, da je Mura igrala od polovice prvega polčasa, ko je bilo še stanje 2:1 za domače, z 10 igralci. Muraši so dokazali, da so enakovredni nasprotniki vsakemu prvorazrednemu moštvu ter je upati, da bodo igrali pri jesenskih prvenstvenih tekmah vidno vlogo.

Pred tekmo je predal podpredsednik SK Mure poštini upravnik g. Vutkovič gostom spominsko zastavo, za kar so se gosti iz Čakovca revanširali z njihovo klubovo zastavo. — Kljub slabemu vremenu se je zbralo na igrišču nad 400 gledalcev.

Sodil je dobro in objektivno g. Nemec.

RAPID: MURA.

V nedeljo, dne 8. avgusta nastopi v M. Soboti kot gost v prijateljski tekmi SK Rapid iz Maribora. Rapid je znan po svoji tehnično uglašeni igri, pri vsem tem — morda prav zato — igra moštvo zelo fair.

Vodstvo SK Mure si prizadeva, da s sklenitvijo res dobrih in prvorazrednih tekem poveča rutino svoje enajstorige, kar je z ozirom na tekmovanje v podsavezni ligi zelo važno.

Tekma se začne popoldne ob 4. uri iz „Službenega vestnika“ LNP službeno št. 23, 28 seja u. o. dne 20. VII. 1937.

3) Glede protesta Gradjanskega SK. z dne 30. maja t. l. proti odreditvi dveh kvalifikacijskih tekem med Gradjanskim SK in SK Muro ugotavlja u. o.:

a) Protest je v smislu § 27/14 pravil JNS zavrniti, ker je imel klub proti sklepu u. o. LNP, ki ga je sprejel kot prva instanca, pravico pritožbe na u. o. JNS. Taksa 100 Din se s tem ni izčrpala in se knjiži klubu v dobro.

b) Neglede na gornje okoliščine je u. o. LNP izvedel v smislu sklepa službeno 18/1 vsa potrebna zaslišanja in bo na eventualno zahtevo JNS ves material priložil naknadnemu protestu Gradjanskega SK na JNS.

Lahkoatletika:

Lep uspeh soboškega sportnika

Na nedeljskem jubilejnim mitingu SK Železničarja v Mariboru je nastopil poleg zagrebških, ljubljanskih, celjskih in mariborskih atletov, tudi Szilágyi Ludvik, član SK Mure, ki je v metanju diska pod dokaj neugodnimi pogoji dosegel z metom 38 22 m. prvo mesto ter je s tem premagal večkratnega državnega reprezentanta Kallay a (Maraton, Zagreb).

Klub je nabavil razne rekvizite ter tako popolnoma izpopolnil lahkoatletске naprave. Klub priredi dne 15. avgusta velik propagandni miting. Člani sekcije se bodo udeležili raznih mitingov v Mariboru, Celju in Ptuj.

Razpis propagandnega lahkoatletkega mitinga,

ki ga priredi SK Mura v Murški Soboti v nedeljo, dne 15. avgusta 1937 popoldne ob 3. uri na svojem igrišču Stadionu Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja v M. Soboti v sledečih panogah in s sledečim vrstnim redom:

1.) tek 100 m jun. C, 2.) skok v daljavo sen., 3.) met krogle sen., 4.) skok v daljavo jun. B, 5.) tek 400 m sen., 6.) skok v daljavo jun. C, 7.) tek 100 m jun. B, 8.) met diska sen., 9.) tek 1000 m jun. C., 10.) skok v višino jun. C, 11.) tek 100 m sen., 12.) stafeta 4x100 m jun. C.

Prijave je poslati najkasneje do 9. avgusta 1937 na naslov: Tručil Ciril, Murska Sobotica, Banovinska bolnica. Prijavnina je po točki in osebi Din 2, za moštva pa Din 5. Naknadne prijave se ne bodo upoštevale.

Nagrade: prva dva dobila priznanice.

Tekmovanje bo na tekališču dolgem 375 m posutem z ugaski, ki ima 4 (štiri) nedvignjene zavoje.

Pravico nastopa imajo vsi verificirani in neverificirani atleti klubov, članov JLAS-a.

Tekmovanje vrši po pravilih odnosno pravilniki JLAS-a.

SK MURA.

Plavalna sekcija:

Tudi tej sekciji je klub nabavil razne potrebščine ter kompletno napravo za Waterpolo. Waterpolisti že pridno trenirajo pod vodstvom trenerjev in v sredi avgusta bo lahko že naša sportna javnost spoznala s to lepo sportno panogo.

GOSPODARSTVO

Žetev drugod.

Bačka. Ječmen je že požet, rž pa so že zmlatili. Količina rži je letos mnogo manjša ko lansko leto. Mnogo boljše kaže ječmen in oves, koliko pa je vrgla pšenica pa se še ne ve točno. Po snopih sodeč, bo tudi pšenice manj kot lani, kar se bo pa točno dognalo še le po mlatitvi. Lahko pa se že sedaj reče, da bo pridelek za tretjino manjši kot lansko leto. Do sedaj odlično obeta koruza.

Srem. Prvi rezultati mlatitve pšenice so pokazali, da znaša pridelek 6 do 7 mtc na jutro, dočim je znašal v teh krajih, v normalnih letih, pridelek na isti površini 10—12 mtc. Pridelek ječmena znaša 5—8 mtc. Slabše kaže tudi oves. Pridelek žitaric bo za 30 odstotkov manjši kot prejšnja leta. K sreči se bo ta razlika nadomestila s tem, da so cene žitaric visoke, da je kakovost odlična in da bo povpra-

ševanje po blagu večje. Po sedanjem stanju sodeč, bo izvoz ne dober, ne slab.

Romunija. Po podatkih romunskega kmetijskega ministrstva, se pričakuje, da bo dala letošnja žetev do 350.000 vagonov pšenice, kar je za 50.000 vagonov več kot lansko leto. Poizkusi, ki so jih izvršili pri imenovanem ministrstvu, so pokazali, da bo kakovost nove pšenice zelo dobra. Iz države bodo lahko izvozili 175.000 vagonov!

Poljska. Kakor poročajo iz Varšave, je gospodarski odbor ministrov odredil glavna načela politike žita v Poljski. Dognano je, da bo letošnja žetev manjša ko v prejšnjih letih. Z ozirom na to je vlada podvzela mere, da se domače cene žita obdržijo na višini svetovnih tržišč. V jeseni bodo v ta namen izvršili velika nakupovanja v svrhu reguliranja izvoza.

Italija. Žetev pšenice je odlična. Po službenih podatkih bo letošnja žetev v Italiji za 20—30 procentov višja od lanske. Kvaliteta zrnja je zelo dobra. Prodaja pšenice od strani kmetovalcev državnim silosem in skladiščem, se vrši normalno po vsej Italiji.

Preseljevanje čebel

Ni dolgo ko smo pisali o tem, kako veliko škodo so naši čebelarji imeli v lanskem letu vsled dovoza tujih čebel v območje naše občine. Danes slišimo, da je občina zopet dovolila dovoz tujih čebel, ki bodo domačim čebelarjem v veliko škodo. Doseljevači čebel imajo panje Žnidaršičevega sistema, ki so silno močne in ob napadu na naše domače čebelske družine, ktere so večinoma v panjih Neiserjevega sistema, uničijo dobesedno vse. Tako poznamo domače čebelarje, katerim so v lanskem letu doseljene čebele uničile 30 čebelskih družin. Samoumevno je, da zgubijo veselje domači čebelarji do čebelarstva in poleg tega trpijo ogromno škodo. Vsekakor bi morala občina bolje ščititi domačo čebelorejo v interesu čebelarjev, ki so obenem davkoplačevalci, ne dopustiti doseljevanja tujih čebel. In končno, kdo bo poravnal škodo našim čebelarjem povzročeno po doseljenih čebelah? Ali je občine pripravljena z gotovo podporo domače čebelarje odškodovati?

Iz delovanja Združbe trgovcev v Murški Soboti.

Povlaščeni izvoz jabolk v Nemčijo.

Združba sporoča svojemu p. n. članstvu, da je sprejela od Privilegiranega akcionarskega društva za izvoz zemaljskih proizvodov Kraljevine Jugoslavije („Prizad“) okrožnico z dne 27. julija 1937 sledeče vsebine:

„Od trgovskega delegata pri Jugoslovenskem poslanstvu v Berlinu, smo izvedeli, da prispevajo pošiljke jabolk iz naše države v zelo slabem

in večinoma v gnilem stanju. Vsled tega so nemška touradna oblastva (Überwachungsstelle) sporočila nemškimi uvoznikom, da morajo prevzem blaga tako slabe kvalitete odkloniti in isto blago staviti jugoslovenskim izvoznikom na razpolaganje.

Mi, (Prizad) bomo v kratkem izvedeli in sestavili seznam pošiljateljcev na katere se omenjena graja nanaša, a za sedaj nam ne preostane ničesar drugega, nego da izdamo to okrožnico generalno — tudi onim, katerih se to ne tiče in da jih opozorimo, da od takega dela ne bodo trpeli škode samo to škodo, da jim blago v Nemčiji ne bo prevzeto, temveč tudi to, da takim izvoznikom naše društvo nebo izdavalo izvozna dovoljenja.“

Priv. izvozno društvo A. D.

Na gornjo okrožnico „Prizada“ opozarjamo še prav posebno naše sadne trgovce, kajti mi Prekmurci smo šele predlanskem stopili v direktne trgovske stike z Nemčijo, ter se nam zato lahko zgodi to, kar najmanj pričakujemo in kar bi zadelo in naneslo največjo škodo ne samo našim sadnim trgovcem, temveč tudi sadnim producentom in splošnemu gospodarskemu napredku Prekmurja, da zgubimo nemški trg. Prav posebno omenjamo, da smo tudi sami prejeli že iz Nemčije opozorila od tamkajšnjih prevzemnikov našega sadja, da naj izvažamo le prvorazredno in kakovostno blago, ker bodo tudi pri najmanjši najdeni hibi prepustili sadje na razpolago izvozniku. Ni pa potrebno zato mogoče posebej povdarjati, da bo trpel s tem le zopet naš odličen renome v sadnem izvozu, ki ga uživa še momentano posebno prekmursko sadje v Nemčiji. Pokazalo se je pa tudi že pri cenah ter je vsled tega že radi rezerviranosti nakupa sadja od strani nemških uvoznikov ponudba sadja od strani naših izvoznikov postala večja, ter je tako samoposebi razumljivo, da je padla tudi cena sadju. Zato moramo s podvojeno pozornostjo gledati na to, da prodamo in izvažamo le prvorazredno in dovolj zrelo sadje, ker bodo tudi komisariji ob priliki pregleda sadja zavrnil vsako pošiljko, ki nebi odgovarjala točnosti predpisom.

Posestvo

11 oralov, vinograd, sadonosnik, njive, gozd, hiša in gospodarsko poslopje v dobrem stanju, z opeko krito, 5 minut od farne cerkve Negova, ugodno na prodaj. Vprašati pri Kaučič Melhiorju, Negova, p. Ivanjci. 1

Radi preselitve se proda po ugodni ceni

pohištvo

za spalnico, štedilniki in peči rabljeni a nahajajo se v dobrem stanju. — Več se poizve pri L. FRIM, trgovina z železnino v Murški Soboti. 2